

Z prachu vydupané (2)

V Agitačním středisku v Myslíkově ulici 2 v Praze 2 jsme našli spřízněné duše sběratelské, ale i další zajímavé osobnosti až legendy pražské a československé poštovní historie. Razítka, celiny, regionální poštovní historie a další a další se na nás hrnuly, až bylo obtížné vše vstřebat. Tehdy byl klub jako jeden tvrdý monolit plný poštovních historiků. Dovídali jsme se jak sbírat, kdo byli ti, kteří byli před námi a kteří zpopularizovaly specializované obory u nás. Jména Kumpf-Mikuli, Kalckhoff, Lindenberg, Vacek, Müller byla na denním pořádku. Tehdy se členové klubu scházeli častěji než nyní. Aktivní bylo kolování celistvostí a celin, po každé jsme se při přednáškách dovídali něco nového o nových a nových oborech. Dojemné bylo setkání se členem Stolní společnosti příležitostných razítek a frankotypů, kterou založil Jaroslav Lešetický. Tím aktivním členem byl i člen našeho klubu Jiří Pohorecký. Do dneška se slzami v očích vzpomínám na jeho obětavost při podpoře mé přednášky. Projevil jsem přání mít endoskop či nějakou promítačku na celistvosti při mých přednáškách. Před přednáškou byl klid, chvíli před zahájením se otevřely dveře a vešel Slávek Kukačka a Jiří Pohorecký ve svém úctyhodném věku. A přinesly promítačku na dokumenty z půjčovny v Metru na Národní třídě. To se museli pronést. Bylo mi až trapně, Jiří Pohorecký mne ujistil, že to udělal velmi rád. Tímto nesmírně těžkým a tvarově obtížně přenositelným technickým vynálezem mou přednášku nesmírně zatraktivněli. Nejsem si jist, zda jsem náležitě poděkoval v tu chvíli, neboť jsem byl úplně konsternován. Přednáška měla též i díky těmto dvěma přátelům úspěch.

Antonín Vorlíček nás zasvěcoval do celinářského světa, Karel Horký do popřevratových razítek, Zdeněk Štorch a Jiří Vychodil do regionální tematiky, Václav Nebeský do celé šíře specializovaných oborů. Václav Nebeský byla správná volba na prvního předsedu komise specializovaných oborů (zal. 1966) a byl jednomyslně zvolen čestným předsedou našeho klubu.

S Pavlem jsme se postupně stávali součástí poštovně historického světa. I naše nedělní návštěvy burzy u Nováků měly smysl. Klub si platil několik stolků a za nimi seděly veličiny Nebeský, Vaněk, Ševčík, Horký, Vorlíček a další. Hltali jsme informace, které nám tito ctění pánové poskytovali s nadšením a rádi. Neméně prospěšné byly i diskuze se sběrateli výplatních otisků, přáteli Mirkem Bouškou a Slávkem Kukačkou. Klub žil a doba nazrála, aby byla obnovena uzemněná komise specializovaných oborů, která byla uvedena do klidu. To jsme ještě neuměli rozlišit, co na tento vývoj mělo. Odborný pohled či osobní vztahy? Nebylo to pro tuto chvíli důležité.

Jak jsem již uvedl, i my jsme byli vyzváni přednést několik přednášek. Pavel se vrhl na provizorní R-nálepky, které se z pošty rodily jako houby po dešti. Byla doba provizorií. Já jsem se ujal, jak si vzpomínám, dvou přednášek (v roce 1975) na téma Současné československé výplatní otisky a Současné zahraniční otisky. Materiálu bylo hodně, problémem bylo nezahltit posluchače, z nichž někteří nebyli o našem oboru ještě stoprocentně přesvědčeni. Člověk si ani v tu chvíli neuvědomil, že šlo o hodně. Názory veličin Hirsche a Fraňka byly ještě mezi sběrateli pevně zakořeněny. Na druhé straně však byly uznávány i legendy jako Albert Jonáš, F. F. Winkler, Helmut Diers a další, kteří otiskům fandily. Karel Všeťka, člen klubu byl jejich vyznavačem a měl mezi členy velké renomé. Navázali jsme s ním přátelství, byl jsem u něj často, neboť měl již v té době potíže se zrakem, tak jsem jej navštěvoval v ulici U Kanálky. Dr. Karel Všeťka měl i přízeň Alberta Jonáše, který jej pověřil, aby se postaral o jeho sbírku výplatních otisků s cílem umístit ji v Poštovním muzeu. Tak se i stalo.

V letech 1974 a 1975 jsme se spřátelili hlavně s Mirkem Bouškou, který v nás viděl oporu svých velkorysých plánů – vytvořit terminologii, typologii a hlavně katalogů výplatních otisků. Svěřili jsme se klubovým bardům – a podpora přišla hned – hlavně od Karla Horkého a Antonína Vorlíčka. Cítili jsme, že i zpovzdálí je na nás upřen zrak předsedy klubu Vratislava Palkosky. A došlo i na konkrétní návrh.

Vážení, zakládám a obnovuji komisi specializovaných oborů a s vámi počítám. Slušelo by vám, kdybyste založili sekci otisků výplatních strojů. A stalo se. V únoru 1996 jsme se sešli ve složení Palkoska, Bouška, Leiš, Jech a Kukačka v místnostech Městského výboru SČSF v Kalininově ulici na Žižkově a rozhodli se založit tuto sekci, která by byla součástí staronové komise specializovaných oborů (ještě v téže roce přejmenované na komisi poštovní historie a celin). Shodli jsme se, že nás povede Mirek Bouška a já mu budu dělat tajemníka. Nastal fičák, který zasel mezi sběratele tento obor po mnoha letech (Odbor frankotypů Klubu českých filatelistů skončil koncem 30. let a od té doby nebyly výplatní otisky nikde v žádné entitě organizovány). Vakuum skoro 40 let bylo hrozné, to jsme jako mladíci ani nebrali v úvahu. Ale byla to fuška. Začali jsme na skoro zelené louce, propsat byla hrozná, výplatní otisky skoro nikdo nesbíral, kromě Jonášových studií, které končily rokem 1934 nebyla žádná odborná literatura. O to víc jsme se do práce zakousli a začaly vydupávat výplatní otisky z prachu filatelistického prachu a opovržení.

Klub se stal nevědomky velkým podporovatelem tohoto oboru, aniž by možná tušil tento fakt. A klubu to vydrželo dodnes. Ne nadarmo jsme klub, nyní pobočný spolek SČF nazval ve své druhé memoárové knize „Frankotypisté“ nazval „ostrovem štěstí“. Klubu podpora vydržela až do dneška. Klub byl a je velmi prospěšný v podpoře nejen tohoto boru, ale i dalších směrů specializovaných oborů a poštovní historie. Za to mu patří nehynoucí sláva.

pokračuje

